

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ගිණුම්පිය ආයතනය

AA2 විභාගය - 2016 ජූලි

(AA22) පිරිවැය ගිණුම්කරණය හා වාර්තාකරණය

(Cost Accounting and Reporting)

• අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් (අවබාහයෙන් කියවිය යුතුය):	2016-07-17 පෙරවරු [8.45 – 12.00]
(1) දි ඇති කාලය : කියවීම යදා මිනායි 15 ඩී. ලිඛිතර ලිවීම යදා - පැය 03 ඩී.	මිශ්‍ර ගණන : 10 ප්‍රශ්න ගණන : 10
(2) සේයුම් ප්‍රශ්න වලට උපදෙස් යුතු වේ.	
(3) ඉල්ලුම් කරන ලද මායායෝ, එක් භාෂාවක් පමණක්, මෙ වෙත සහය ලද පොන්ල උත්තර ලියන්න.	
(4) ගණය කිරීම් සහ පෙරවැඩ අමුණුන්න. උපකුල්පන කියීම් ඇගෙන්, එවා ඇඟිල්ව දක්වන්න.	
(5) වැඩසටහන ගෙනරුත් කළ තොගාකී ගණක යන්න පමණක් හාවා කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.	
(6) අර්ථකාලීන සරිගි කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුව අමුණු ඇත. වාස්තාවික පරික්ෂණ ප්‍රශ්න හැර අන් යැම ප්‍රශ්නයකම කළ යුතු ත්‍රියාවකින් යුත්ත වේ. කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුවේ එම ත්‍රියාව යදා දි ඇති අර්ථකාලීනය පදනම් කරගෙන අයදුම්කරුවන් විසින් ප්‍රශ්නය යදා අවශ්‍ය උත්තර යැපයිය යුතුය.	
(7) ලක්ශ්‍ර 100 ඩී.	

A කොටස

වාස්තාවික පර්ක්ෂණ ප්‍රශ්න (OTQs)

අනිවාර්යය ප්‍රශ්න අට (08) කි.

(මුළු ලක්ශ්‍ර 20)

01 වන ප්‍රශ්නය

ඇත 1.1 සේ 1.5 දක්වා ඇති ප්‍රශ්න යදා වඩාන්ම සුදුසු උත්තරය තොරතුන්. තොරතුන් උත්තරයට අදාළ ඇති ප්‍රශ්න ඇති නිවාර්යය සමඟ ඔබේ උත්තර පොන්ලියන්න.

1.1 පිරිවැය, ස්ථාවර සහ විව්‍යා ලෙස වර්ගිකරණය කරන්නේ:

(1) පිරිවැයේ හැසිරීම (behavior) මතයි.	(2) පිරිවැයේ ස්වභාවය (nature) මතයි.
(3) පිරිවැයේ කාර්යය (function) මතයි.	(4) පිරිවැයේ අරමුණ (purpose) මතයි.
- (ලක්ශ්‍ර 02)

1.2 පහත යදාන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තුමක් ද?

(1) පිරිවැය ගිණුම්කරණයේ අරමුණක් වන්නේ ලාභය උපරිම කිරීමයි.	
(2) පොදුකාරුය පිරිවැය යනු ප්‍රාථමික පිරිවැයේ මූලිකාංගයකි.	
(3) පිරිවැය ගිණුම්කරණය වඩාත් සැලකිලිමත් වන්නේ පිරිවැය නිශ්චාය කිරීම සහ පාලනය කිරීම පිළිබඳවයි.	
(4) ඉහත යදාන් සියලුම වේ.	(ලක්ශ්‍ර 02)

1.3 පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙද් නිප්පාදන පිරිවැයෙහි තොටසක් ලෙස සලකනු තොලබත්තේ කුමක් ද?

- (1) කර්මාන්තකාලාවේ භාවිත කරන යන්ත්‍ර වල ක්ෂේය.
- (2) යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවන්ගේ වේතන.
- (3) කර්මාන්තකාලා පරිග්‍රයේ ක්ෂේය.
- (4) කාර්යාලයේ සේවක මණ්ඩලයේ වැටුප්.

(ලක්ෂණ 02)

1.4 පහත සඳහන් තොරතුරු නිප්පාදන සමාගමක පොතවලින් 2015 වර්ෂය සඳහා උප්පා ගන්නා ලදී:

සත්‍ය පොදුකාර්ය	:	රු.100,000/-
අයවැයගත පොදුකාර්ය	:	රු.120,000/-
සත්‍ය යන්ත්‍ර පැය	:	පැය 18,000
අයවැයගත යන්ත්‍ර පැය	:	පැය 20,000

ඉහත සඳහන් තොරතුරු මත, පොදුකාර්ය පිරිවයේ:

- (1) රු.8,000/- කින් අධි අන්තර්ගහනය වී ඇත.
- (2) රු.8,000/- කින් උගාන අන්තර්ගහනය වී ඇත.
- (3) රු.30,000/- කින් අධි අන්තර්ගහනය වී ඇත.
- (4) රු.30,000/- කින් උගාන අන්තර්ගහනය වී ඇත.

(ලක්ෂණ 02)

1.5 පහත සඳහන් දැන්ත තොග අයිතමයකට අදාළ වේ:

උපරිම භාවිතය	:	කිලෝගුම් 400
අවම භාවිතය	:	කිලෝගුම් 200
පොරොත්ත කාලය (Lead time)	:	මාස 4 - 6

ඉහත සඳහන් දැන්ත වලට අනුව, යළි ඇණවුම් මට්ටම (re-order level) වන්නේ:

- (1) කිලෝගුම් 2,400 කි.
- (2) කිලෝගුම් 800 කි.
- (3) කිලෝගුම් 1,500 කි.
- (4) කිලෝගුම් 1,600 කි.

(ලක්ෂණ 02)

ඇය 1.6 සිට 1.8 දක්වා ප්‍රාග්ධන සඳහා උගානර, ප්‍රාග්ධන ඇයය සමඟ ඔවුන් උගානර පොගේ දියන්න.

1.6 වර්ගන් තුළ දී ඇති පද අනුරෙද්, පහත වාක්‍යවල හිස්තූන් පිරිවීම සඳහා වඩාත් සුදුසු පදය/පද තොරා උගානර පොගේ දියන්න:

- (1) ගුම පිරිවැටුම (labour turnover) සඳහා එක් ශේෂවක් වන්නේ රැකියාව පිළිබඳ .....
(නැප්පින්න් තොටිමයි / නැප්පින්න් මීමයි).
- (2) ..... (ආනතික පිරිවැයකරණය / ක්‍රියාකාරකම් පදනම් වූ පිරිවැයකරණය [Activity Based Costing (ABC)] මගින් නිප්පාදනය හෝ සේවාව නිප්පාදනය කිරීම සඳහා ඉවුකෙරෙන කාර්යයන් කෙරෙන අවධානය යොමු කෙරේ.
- (3) ..... [අයෘක්ලින (Non-integrated / සාක්ලින (Integrated))] ගිණුම්කරණ පද්ධතිය යනු මූල්‍ය සහ පිරිවැය ගනුදෙනු යන සියලුම එකම ලෙපරයක සටහන් කෙරෙන ගිණුම්කරණ කුමයයි.

(ලක්ෂණ 03)

1.7 පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශය සන්න ද, අසන්න ද යන්න සඳහන් කරන්න. සන්න හෝ අසන්න යන්න ප්‍රකාශ අංකය සමග ඔබේ උත්තර පොතේ ලියන්න:

- (1) සමාගම්වල ව්‍යවස්ථාපිත වාර්තාකරණ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමිත පිරිවැයකරණ ක්‍රමය බහුල වශයෙන් භාවිත කරනු ලැබේ.
- (2) ගුණාත්මක අයවැයකරණයේදී (Zero based budgeting) එක් එක් අයවැය ගුණාත්මක හෝ මූල සිටම (from scratch) පටන් ගැනීම අවශ්‍ය කෙරේ.
- (3) නිෂ්පාදන සමාගම් විසින් භාවිත කරනු ලබන නොයෙකුන් පිරිවැයකරණ ක්‍රම සියලුල "විශේෂ ඇඟුවම පිරිවැයකරණය" (specific order costing) සහ "අඛණ්ඩ මෙහෙයුම පිරිවැයකරණය" (continuous operation costing) යනුවෙන් වර්ගිකරණය කළ ගැනීය.
- (4) ආන්තික පිරිවැයකරණයේදී විව්‍යා පිරිවැය අයිතම පමණක් සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ. (ලක්ෂණ 04)

1.8 පහත වගකීවී A තීරුවේ දක්වා ඇති එක් එක් පද, B තීරුවේ දක්වා ඇති සූත්‍ර සමග ගලපා, ඔබගේ උත්තර පොතේ ලියන්න.

A තීරුව	B තීරුව
(1) ලාභ පරීමා අනුපාතය (දායකත්වයට විකණීම් අනුපාතය)	(a) (අපේක්ෂිත ලාභය / එකකයක දායකය)
(2) සුරක්ෂිත ආන්තිකය (එකක වලින්)	(b) (අපේක්ෂිත ලාභය / ලාභ පරීමා අනුපාතය)
(3) සුරක්ෂිත ආන්තිකය (වට්නාකම)	(c) (එකකයක දායකය / එකකයක විකණීම් මිල) x 100

(ලක්ෂණ 03)

A කොටසෙහි අවසානය

B කොටස

අනිවාර්යය ප්‍රශ්න පහ (05) කි.

(මුළු ලක්ෂණ 25)

02 වන ප්‍රශ්නය

සමාගමින් BMS සමාගම දේශීය වෙළෙඳපොල සඳහා කමිස නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අතර, එහි ග්‍රුමිකයන්ට සහි පදනම මත වෙනත ගෙවනු ලබයි. පැයකට ගෙවනු ලබන සාමාන්‍ය වෙනත අනුපාතයන් 125% ක්, ඉතිරි කරනු ලබන පැය ගණන සඳහා ග්‍රුමිකයන්ට ප්‍රසාද දීමනාවක් ලෙස ගෙවනු ලැබේ.

පහත සඳහන් තොරතුරු සමාගමේ වැටුප් වාර්තා (payroll) පදනම් යෙන් උප්‍රවාගන්නා ලදී:

සාමාන්‍ය වැටුප් කරන සතිය	පැය 8 x දින 5
කමිසයක් මසා නීම කිරීම සඳහා වෙන්කළ ප්‍රමිත කාලය	මිනින්දා 30
සාමාන්‍යවෙන අනුපාතය	පැයකට රු.150/- බැගින්

සමාගමේ සේවකයන් දෙදෙනෙකු වන A සහ B විසින් 2016 ජූලි මස පළමු සතිය තුළ, පිළිවෙළින් කමිස 80 ක් සහ 100 ක් මසා නීමකර තිබුණි.

ඔබ විසින් කළ සූත්‍ර දේ,

2016 ජූලි මස පළමු සතිය සඳහා එක් එක් සේවකයාගේ මූල ඉපැයිම් වෙන වෙනම ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 05)

03 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත M සහ M සමාගම එහි නිප්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා "UT12" ද්‍රව්‍ය භාවිත කරයි.

2016 ජූනි මාසය සඳහා සමාගමේ පොත් වලින් පහත සඳහන් තොරතුරු උප්‍රවා ගන්නා ලදී:

දිනය	විස්තරය	ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රැම්)	නිශ්චිත එකක මිල (රු.)
2016.06.01	ආරම්භක ගේපය	800	25
2016.06.03	මිලදී ගෙනුම්	650	28
2016.06.08	නිකත් කිරීම්	850	-
2016.06.25	මිලදී ගෙනුම්	850	24
2016.06.30	නිකත් කිරීම්	750	-

බල විසින් කළ යුතු දැ,

ප්‍රථම ලුබීම් ප්‍රථම නිකුත් (FIFO) ක්‍රමය භාවිත කරමින් 2016 ජූනි මාසය සඳහා තොග ලෙපරය පිළියෙළ කරන්න.
(ලක්ෂණ 05)

04 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත බෙන්රසිස් සමාගම A සහ B නම් වූ නිප්පාදන දෙකක් නිප්පාදනය කරයි. 2016 සැප්තැම්බර් 30 න් අවසන් කාර්තුව සඳහා පහත සඳහන් අයවැයගත දැන්ත සමාගමේ පොත්වලින් උප්‍රවා ගන්නා ලදී:

	A (එකක වලින්)	B (එකක වලින්)
විකුණුම්	12,000	16,000
2016.07.01 දිනට තොගය	1,000	1,500
2016.09.30 දිනට තොගය	1,400	1,700

බල විසින් කළ යුතු දැ,

2016 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා A සහ B නිප්පාදන සඳහා නිප්පාදන අයවැය පිළියෙළ කරන්න.
(ලක්ෂණ 05)

05 වන ප්‍රශ්නය

ලි බඩු නිප්පාදන සමාගමක කාර්යය (job) අංක 1198 ට අදාළව පහත සඳහන් තොරතුරු දී තිබේ:

පරිහැස්ථනය කළ සංඛ්‍යා ද්‍රව්‍ය	රු.34,000/-
සංඛ්‍යා ගුණය:	
එකලස් කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව	ගුණ පැයකට රු.1,500/- බැගින් පැය 12
නිමකිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව	ගුණ පැයකට රු.2,500/- බැගින් පැය 8

එක් එක් කාර්යය සඳහා පහත සඳහන් පරිදි පොදුකාර්යය අන්තර්ග්‍රහණය කරනු ලැබේ:

එකලස් කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව : සංඛ්‍යා ගුණ පැයකට රු.1,000/- බැගින්

නිමකිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව : සංඛ්‍යා ගුණ පැයකට රු.1,750/- බැගින්

සමාගමේ කාර්යයන් සඳහා මිල නියම කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය වන්නේ කාර්යයේ මූල්‍ය පිරවැයෙන් 25% ක ආන්තිකයක් තබා ගැනීමයි.

බල විසින් කළ යුතු දැ,

කාර්යය අංක 1198 සඳහා අයකළ යුතු මිල ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 05)

06 වන ප්‍රශ්නය

සමාගමක විකුණුම් ආදායම වැඩි කර ගැනීම සඳහා එම සමාගම දේශීය වෙළෙඳපොලට අලුත් නිෂ්පාදිතයක් හඳුනවා දීමට අදහස් කරගෙන සිටි. මෙම අලුත් නිෂ්පාදිතයට අදාළව 2016 අගෝස්තු මාසය සඳහා පහත දැක්වෙන අගයන් පූරුෂකත්තය කර ඇතේ:

	රු. (ල්කකයකට)
විකුණුම් මිල	200
සෘජු දවා පිරිවැය	60
සෘජු ගම පිරිවැය	40
වෙනත් විව්‍යා පිරිවැය	20

මෙම නව නිෂ්පාදිතය නිෂ්පාදනය කිරීමට අදාළ අතිරේක ස්ථාවර පිරිවැය වර්ෂයකට රු.180,000/- ලෙස අයවැයගත කර ඇති අතර 2016 අගෝස්තු මාසයේදී එකක 2,750 ක් විකුණු ලැබේ.

බඩා එකින් කළ යුතු දැ,

පහත සඳහන් දැ ගණනය කරන්න:

- (a) සමවිපේද ලක්ෂය, එකක වලින් (Break-even point in units). (ලකුණු 03)
  - (b) සුරක්ෂිත ආන්තිකය, එකක වලින් (Margin of safety in units). (ලකුණු 02)
- (මුළු ලකුණු 05)

B කොටසෙහි අවසානය

C කොටස

අතිචාර්යය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.

(මුළු ලකුණු 30)

07 වන ප්‍රශ්නය

පහත සඳහන් තොරතුරු, X නිෂ්පාදිතය මිලදී ගැනීමේ සහ විකිණීමේ ව්‍යාපාරයේ යෙදී සිටින සිමාසකින මූන් සමාගමට අදාළ වේ.

- (1) 2016 ජූලි, අගෝස්තු සහ සැප්තැම්බර මාස සඳහා පූරුෂකත්තය කර ඇති මිලදී ගැනුම් සහ විකුණුම් පහත සඳහන් පරිදි වේ:

	ජූලි	අගෝස්තු	සැප්තැම්බර
මිලදී ගැනුම් (එකක වලින්)	15,000	16,000	17,000
විකුණුම් (එකක වලින්)	14,000	16,000	18,000

- (2) 2016 ජූනි මාසයේදී X නිෂ්පාදිතයේ එකකයක විකුණුම් මිල රු.35/- බැගින් වූ අතර, 2016 ජූලි 01 දින සිට බලපැවැත්වන පරිදි එම මිල රු.2/- කින් වැඩිවැනු ඇතැයේ අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. සියලුම විකුණුම්, මූල්‍ය පදනම මත සිදු කෙරේ.
- (3) සියලුම මිලදී ගැනීම් නය පදනම මත සිදු කරනු ලෙන අතර, සැප්තැම්බරැවත්ගේ ඉන්වොයිසි පියවීම සඳහා මාසයක නය කාල සිමාවක් සමාගමට ලබා දී ඇති. X නිෂ්පාදිතයේ ගැනුම් මිල එකකයකට රු.20/- බැගින් වූ අතර, ජූනි මාසය සඳහා එකක 14,000 ක් මිලට ගෙන තිබුණි.

- (4) එක් එක් මාසයේ වැටුපේ සහ වෙනත $\text{රු}.140,000/-$ ක් බැහිත් වෙතැයි අපේක්ෂා කරනු ලබන අතර, එවා රූග මාසයේදී ගෙවනු ලැබේ.
- (5) 2016 ජූලි මාසයේ සිට, එක් එක් මාසය සඳහා පරිපාලන සහ බොදුහැරමේ වියදම් (ක්ෂය අයකිරීම්, වැටුපේ සහ වෙනත හැර) $\text{රු}.25,000/-$ බැහිත් වෙතැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර එවා අදාළ මාසයේදීම ගෙවනු ලැබේ.
- (6) 2016 අගෝස්තු මාසයේදී $\text{රු}.250,000/-$ ක පිරිවැයක් ඇති යන්ත්‍රයක් අන්තර් කර ගැනීමට අපේක්ෂා කිරීමේදී.
- (7) 2016 ජූලි 01 දිනට සමාගමේ $\text{රු}.148,000/-$ ක මූදල් යොළයක් පැවතුණි. (ලක්ෂණ 10)

එබ විසින් කළ යුතු දැ,

2016 සැප්තැම්බර 30 දිනෙන් අවසන් කාර්යාල සඳහා මාසික පදනම මත මූදල් අයවැය පිළියෙළ කරන්න. (ලක්ෂණ 10)

08 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත PFM සමාගමට, X සහ Y නම්වා නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු දෙකක් ද, ඇසුරුම් සහ තබන්තු යන සේවා දෙපාර්තමේන්තු දෙකක් ද ඇතේ.

2016 මැයි මාසය සඳහා පහත සඳහන් තොරතුරු සීමාසහිත PFM සමාගමට අදාළ වේ:

	නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු		සේවා දෙපාර්තමේන්තු	
	X	Y	ඇසුරුම්	තබන්තු
වකු ද්‍රව්‍ය	(රු.)	100,000	150,000	125,000
වකු වෙනත	(රු.)	10,000	5,000	1,500
යන්ත්‍ර පිරිවැය	(රු.)	1,000,000	1,500,000	-
සේවකයන් ගණන		50	30	50
විම් ප්‍රමාණය	(වර්ග අඩි)	1,000	1,500	1,000
				500

2016 මැයි මාසය සඳහා වෙනත් පොදුකාර්ය පිරිවැය පහත සඳහන් පරිදි වේ:

	රු.
යන්ත්‍ර ක්ෂය	600,000
යන්ත්‍ර රක්ෂණය	150,000
සේවක දූෂ්‍යාධන පිරිවැය	56,000
ගොඩනගිලි කුලය	160,000

සේවා දෙපාර්තමේන්තු පිරිවැය, නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු වලට පහත සඳහන් පරිදි බෙදා හරිනු ලැබේ:

සේවා දෙපාර්තමේන්තු	X	Y
ඇසුරුම්	50%	50%
තබන්තු	55%	45%

එබ විසින් කළ යුතු දැ,

එක් එක් නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුවට, පොදුකාර්ය විභාගය කර බෙදා හරින ආකාරය දක්වන ප්‍රකාශනයක් පිළියෙළ කරන්න. (ලක්ෂණ 10)

09 වන ප්‍රශ්නය

අත්වැසුම් නිප්පාදනය කරන සීමාසභිත ඩිප් පොඩකට සමාගම, එහි පිරිවැය ගිණුම්, අයාකලින ගිණුම්කරණ පද්ධතියක් භාවිත කරමින් පවත්වා ගති. 2016 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා සමාගම, මූල්‍ය ගිණුම් අනුව රු.340,800/- ක ලාභයක් ද, පිරිවැය ගිණුම් අනුව රු.398,200/- ක ලාභයක් ද, වාර්තා කළේය.

2016 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා පහත සඳහන් තොරතුරු සමාගමේ පොත්වලින් උස්සා ගන්නා ලදී:

(1) තොග ඇගයීම්:

	පිරිවැය ගිණුම් අනුව (රු.)	මූල්‍ය ගිණුම් අනුව (රු.)
ආරම්භක තොග:		
අමු උවා	65,900	67,200
තොනිම් වැඩ	48,800	50,300
නිම් භාණ්ඩ	75,300	70,800
අවසාන තොග:		
අමු උවා	85,900	75,200
තොනිම් වැඩ	68,200	60,300
නිම් භාණ්ඩ	85,300	89,400

- (2) කාර්තුව තුළ කාර්මාන්තගාලාවේ භාවිත කළ පැරණි යන්තුයක් විකුණන ලද අතර, විකිණීමෙන් ලද ලාභය වන රු.27,600/- මූල්‍ය ගිණුම් වල පමණක් සටහන් කරන ලදී.
- (3) සමාගම විසින් ATM යන්තුයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කර්මාන්තගාලා පරිග්‍රයේ කඩා පෙදෙසක් බැංකුවකට කළියට දෙන ලද අතර, ඒ වෙනුවෙන් කාර්තුව සඳහා රු.30,000/- ක කළියක් ලබාදී ඇති. එය මූල්‍ය ගිණුම්වල පමණක් සටහන් කර තිබූණි.
- (4) කාර්තුව සඳහා ආදායම බදු වෙනුවෙන් මූල්‍ය ගිණුම්වල කරන ලද ප්‍රතිපාදනය රු.51,000/- ක් විය.
- (5) පිරිවැය ගිණුම් අනුව කාර්තුව සඳහා ක්‍රියාත්මක රු.175,000/- ක් වූ අතර මූල්‍ය ගිණුම් අනුව එය රු.234,700/- ක්.
- (6) පිරිවැය ගිණුම් අනුව පොදුකාරෝ රු.58,250/- ක් වන අතර මූල්‍ය ගිණුම් අනුව එය රු.49,750/- ක් විය.

මෙම විසින් කළ යුතු දා,

පිරිවැය ගිණුම් සහ මූල්‍ය ගිණුම් අතර ලාභය සැයදීමේ ප්‍රකාශනයක් පිළියෙළ කරන්න.

(ලක්ශ්‍ර 10)

D කොටස

අනිවාර්යය පූජ්‍යයකි.

(ලභණ 25)

10 වන පූජ්‍යය

- (A) නිෂ්පාදන සමාගමක් වන සීමාසහිත කේමිකල් පොදු සමාගම, අනුමතිත පෙරසැර දෙකක් භාවිත කරමින් Y නිෂ්පාදිතය නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි.

I වන පෙරසැරය ආරම්භයේදී සංඝ්‍ර ද්‍රව්‍යය හඳුන්වාදෙනු ලබන අතර I වන පෙරසැරයේ සම්පූර්ණ කරන ලද තීවුම II වන පෙරසැරයට වහාම මාරු කරනු ලැබේ.

පහත සඳහන් දන්ත I වන පෙරසැරයට අදාළ වේ:

I වන පෙරසැරයට යෙදුව සංඝ්‍ර ද්‍රව්‍යය	රු.228,800/- (කිලෝග්‍රැම 22,000)
අවසාන තොනීම් තොගය	කිලෝග්‍රැම 4,000
සංඝ්‍ර ගුම්ය සහ පොදුකාර්ය	රු.186,000/-
පෙරසැරයේ අපනය (losses)	අපේක්ෂිත සාමාන්‍ය අපනය යෙදුව ද්‍රව්‍ය වලින් 10% ක් වන අතර, සුනුවන් අවශ්‍ය කිලෝග්‍රැමයක් රු.5/- බැගින් විකිණීය හැකිය.
II වන පෙරසැරයට මාරු කළ තීවුම	කිලෝග්‍රැම 16,400

අවසාන තොනීම් තොගයේ සම්පූර්ණ වී තිබූ ප්‍රමාණය පහත පරිදි වේ:

සංඝ්‍ර ද්‍රව්‍යය : 100%

සංඝ්‍ර ගුම්ය සහ පොදුකාර්ය : 70%

මෙම විසින් කළ යුතු දැ,

I වන පෙරසැර ගිණුම පිළියෙළ කරන්න.

(ලභණ 13)

(B) සමායෝග කෙමිකල් පොදු සමාගමට, PPM තමුතු තනි නිප්පාදිතයක් නිප්පාදනය කරනු ලබනු අතර ප්‍රමිත පිරිවැයකරණ කුමය හාවිනා කරනු ලෙසේ.

PPM නිප්පාදිතයේ ප්‍රමිත පිරිවැය පත්‍රය (standard cost card) පහත සඳහන් පරිදි වේ:

	රු.
A සංඝු දවා (කිලෝග්‍රැමයක්, රු.100/- බැඟින් කිලෝග්‍රැම 2)	200
සංඝු ගුමය (පැයකට රු.100/- බැඟින් පැය 2)	200
විව්ලය පොදුකාරය (පැයකට රු.30/- බැඟින් පැය 2)	60
ස්ථාවර නිප්පාදන පොදුකාරය	90
එකකයක ප්‍රමිත පිරිවැය	550

සමාගම, PPM නිප්පාදිතයේ එකක 5,000 ක් 2016 මැයි මාසය තුළ නිප්පාදනය කරන ලදී. මාසය සඳහා වන සනාථ තොරතුරු පහත පරිදි විය:

- කිලෝග්‍රැම එකක් රු.105/- බැඟින් A සංඝු දවායෙන් කිලෝග්‍රැම 11,000 ක් මිලදී ගන්නා ලදී. සමාගම A සංඝු දවායෙන් තොග කිසිවක් පවත්වාගනු තොලුවේ.
- සංඝු ගුම පැය 9,500 ක් වැඩ කර ඇති අතර, පැයකට රු.110/- බැඟින් ගෙවීම් කර ඇත.

මම විසින් කළ යුතු දා,

(a) ඉහන සඳහන් තොරතුරු මත පදනම්ව, පහත සඳහන් විව්ලනයන් ගණනය කරන්න:

- (i) සංඝු දවා මිල විව්ලනය (Direct Material Price Variance). (ලකුණු 02)
- (ii) සංඝු දවා හාවින විව්ලනය (Direct Material Usage Variance). (ලකුණු 02)
- (iii) සංඝු ගුම අනුපාතික විව්ලනය (Direct Labour Rate Variance). (ලකුණු 02)
- (iv) සංඝු ගුම කාර්යක්ෂමතා විව්ලනය (Direct Labour Efficiency Variance). (ලකුණු 02)

(b) ප්‍රමිත පිරිවැයකරණයේ වායි ගතරක්(04) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 25)

කළ යුතු ක්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුව

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
01 මට්ටම අවබෝධය වැදගත් තොරතුරු ආවර්ථනය සහ පැහැදිලි කිරීම.	නිරවත්තය කරන්න	ස්වභාවය, විපය පෙළය හෝ තේරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.
	අදින්ත	හැඩයක් හෝ රුපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
	හඳුනා දක්වන්න	යමක් මතා සැලැකිලුමත් විමක්ත් අනතුරුව හඳුනා ගැනීම හෝ තහවුරු කිරීම හෝ තොරු ගැනීම.
	ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමක් තොරව අදාළ කරුණු එකින් එක වෙනයෙන් ලියා දැක්වීම.
	සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාවය පෙන්නුම් කිරීම හෝ තහවුරු කිරීම.
	සඳහන් කරන්න	යමක් සේවිර ලෙස පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
	ගණනය කරන්න	ගණීතමය ගණනය කිරීම.
	විමසන්න	අවසන් නිශ්චිතයකට පිවිසීම සඳහා විවිධ පැනිකඩ තරකාතුකුලව සවිස්තරව පරික්ෂා කිරීම.
	පැහැදිලි කරන්න	අදාළ කරුණු සවිස්තරණමකට දැක්වීම.
	අර්ථකාත්තය කරන්න	අවබෝධයට පහසු සූපුරුදු පද මගින් අර්ථය ඉදිරිපත් කිරීම.
02 මට්ටම භාවිතය ඉගෙනැගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම භාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	හඳුනාගත්ත	සෙවීමෙන් හෝ පැහැදිලිව පෙන්නුම් කිරීම.
	සටහන් කරන්න	අදාළ කරුණු විස්තරණමකට සටහන් කිරීම.
	සාරාංශගත කරන්න	කරුණු වශයෙන් හෝ සාබානා වශයෙන් ප්‍රධාන කරුණු කෙටියෙන් දැක්වීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
02 මට්ටම භාවිතය ඉගෙනැගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම භාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	භාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව භාවිතයේ යොදාන්ත.
	නක්සේරු කරන්න	වට්නාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තිරණය කරන්න.
	ප්‍රදරුණය කරන්න	සුවිශේෂී ලෙස උදාහරණ සමග ඔප්පු කරන්න.
	ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝග්තතය කරන්න.
	පිළියෙළ කරන්න	දී ඇති විස්තර සැලැස්මකට ගොනු කිරීම.
	ප්‍රමුඛතා දක්වන්න	වැදගත්කම, අනුමිලිවෙළ අනුව දක්වන්න.
	සයදන්න	තවත් දෙයක් සමග සංගත වේදුයි බැලීම.
	විසදන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම හරහා විසඳුම් සෙවීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
03 මට්ටම විශ්ලේෂණය අදාළයේ අනර සම්බන්ධතා ගොඩනගා සමාන අසමානතා බැලීම / විවෘත ගැටළු විසඳීම.	විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තිරණය කිරීම පිණීස විස්තරණමකට පරික්ෂා කරන්න.
	සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයා ගැනීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කම් සෙවීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දැනුනා ගැනීම.
	සැකිලුක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂී ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.